

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/177/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121318937
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:6121318937.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava - Staré Mesta, IČO: 31 340 890, právne zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: R. V., O.. XX.XX.XXXX, Z. XX/XX,XXX XX Z., o zaplatenie 3.701,65 eur s prísl, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 1.956,37 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Dňa 27.04.2021 žalobkyňa podala na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na konanie podľa zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Zákon o upomínacom konaní“ a „upomínací súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadala, aby upomínací súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jej 3.701,65 eur, úroky z omeškania v kapitalizovanej sume 1.249,13 eur a náhradu trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že dňa 04.06.2019 žalobkyňa ako veriteľ uzatvorila s porúčiteľom U. O. ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1981616938 (ďalej len „zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú obchodné podmienky žalobkyne pre spotrebiteľské úvery uložené v registri upomínacieho súdu OpP pod sp.zn. 1OpP/78/2017 (ďalej len „zmluvné dokumenty“). Na základe tejto zmluvy žalobkyňa poskytla dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 3.701,65 eur. Dlžník sa v zmluve zaviazal vrátiť žalobkyni istinu úveru a zaplatiť jej úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (ďalej už len spolu „úver“). Dlžník dňa 12.07.2019 zomrel. Žalobkyňa v dôsledku úmrtia dlžníka vyhlásila úver za predčasne splatný a pohľadávku prihlásila do dedičského konania. Žalovaná je zákonnou dedičkou dlžníka U. O.. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom porúčiteľa a za porúčiteľove dlhy, ktoré na neho prešli smrťou. Žalovaná nezrealizovala žiadnu splátku úveru, a to ani na výzvu žalobkyne pred podaním žaloby. Jednotlivé splátky zaplatené do predčasného zosplatenia úveru sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru...“, v časti „Zaplatené splátky“, vyhotovenej z bankového informačného systému žalobkyne podľa § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách v platnom znení. Žalobkyňa sa žalobou domáha na žalovanej ako dedičovi dlžníka vrátenia istiny úveru vo výške 3.701,65 eur. Ďalej zmluvných úrokov, ktorých výška v bola v zmluve dojednaná na 7,5 % ročne, a to v kapitalizovanej sume 1.249,13 eur. V súvislosti s úročením nevrátenej istiny úveru aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zástupca žalobkyne poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, a to uznesenia sp.zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020 a sp.zn. 8Cdo 125/2018 zo dňa 18.06.2020. Uviedol,

že dlžník by pri riadnom plnení zaplatili úroky v súhrnnej výške 1.254,70 eur. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru...“ na úroky dlžník zaplatil 5,57 eur. Žalobkyňa tak má nárok na zmluvné úroky vo výške rozdielu medzi súhrnnou výškou úrokov, ktoré by dlžník zaplatil pri riadnom plnení, a už zaplatenými úrokmi, čo predstavuje 1.249,13 eur.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil upomínaciemu súdu listiny označené ako: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka,“ č. 1981616938, „Predpis splátok k zmluve o úvere č. 1981616938“, obchodné podmienky banky pre spotrebiteľské úvery, uznesenie Okresného súdu Kežmarok v dedičskej veci po poručiteľovi U. O. č.k. 10D 189/2019-46 zo dňa 14.10.2019, listinu „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.03.2021“, listinu „Predžalobná výzva“ zo dňa 24.03.2021, a poštový podací hárok.

4. Dňa 19.05.2021 upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 6Up/513/2021, ktorým žalovanej uložil povinnosti v súlade so žalobou žiadosťou. Upomínaciemu súdu sa tento platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk. Žalovaná písomnosti na adrese označenej žalobkyňou v žalobe, Z. XX, XXX XX Z., opakovane v odbernej lehote neprevzala. Podľa šetrenia policajných orgánov žalovaná sa v tom čase dlhodobo zdržiavala v zahraničí (Holandsko). Preto upomínací súd vyzval žalobkyňu, aby navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa navrhla upomínaciemu súdu pokračovanie v konaní. Upomínací súd preto postupom podľa § 14 ods. 3 Zákona o upomínacom konaní dňom 10.08.2021 postúpil spis tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na prejednanie a rozhodnutie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Uznesením zo dňa 24.08.2021 č.k. 10Csp 177/2021-63 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a jej prílohám, a v prípade, že nárok neuznáva, na uvedenie skutočností rozhodujúcich na svoju obranu, a to v lehote 15 dní. Uznesenie spolu so žalobou a prílohami sa žalovanej nepodarilo doručiť do vlastných rúk tak, ako to súdu ukladá ust. § 167 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovaná písomnosti súdu na adrese Z. XX, XXX XX Z., ktorú žalobkyňa označila v žalobe, a na ktorej podľa Registra obyvateľov SR je hlásená k trvalému pobytu od 04.01.2013 doposiaľ, nepreberala. Dostupným šetrením sa súdu aktuálneho adresu pobytu žalovanej nepodarilo zistiť. Preto súd postupom podľa § 116 Civilného sporového poriadku oznámenie o podanej žalobe zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, a to v dobe od 19.10.2021 do 22.11.2021, a dňom 22.11.2021 žalobu v súlade s § 116 Civilného sporového poriadku považoval za riadne doručenú žalovanej.

6. Na výzvu súdu zo dňa 19.07.2022 na doplnenie skutkových tvrdení v žalobe vo vzťahu k dedičke dlžníka v nadväznosti na výsledky dedičského konania po poručiteľovi U. O., zástupca žalobkyne reagoval tak, že v elektronickom podaní doručenom súdu dňa 01.08.2022 uviedol, že všeobecná hodnota dedičstva po dlžníkovi podľa predloženého dedičského rozhodnutia Okresného súdu Kežmarok č.k. 10D 189/2019 zo dňa 14.10.2019 predstavovala 35.612,57 eur. Žalobkyňa si predmetnú pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy v dedičskom konaní riadne uplatnila, dôkazom čoho je jej zahrnutie do celkovej výšky dlhov poručiteľa. Celková výška dlhov poručiteľa bola vyjadrená sumou 35.506,26 eur. Čistá hodnota dedičstva tak predstavovala 106,31 eur. Dedičstvo nie je predĺžené. Žalovaná nadobudla dedičstvo v celosti. Žalobkyňa preto má voči žalovanej nárok na zaplatenie uplatnenej pohľadávky v celej jej výške.

7. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 23.09.2022 v neprítomnosti oboch sporových strán, ktoré boli na toto pojednávanie riadne a včas predvolané. Zástupca žalobkyne, ktorému predvolanie bolo doručené dňa 22.08.2022, svoju neprítomnosť ospravedlnil elektronickým podaním doručeným súdu dňa 12.09.2022 poukazom na hospodárnosť konania, a vyslovil súhlas s konaním vo veci samej v jeho neprítomnosti. Žalovaná, ktorá predvolanie doručované poštou na adresu trvalého pobytu v odbernej lehote neprevzala, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala. Súd na tomto pojednávaní po vykonaní dokazovania v celom rozsahu návrhov žalobkyne (žalovaná nenavrhla vykonanie žiadneho dôkazu) vyhlásil rozsudok, ktorým žalobe vyhovel iba sčasti. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

8. Žalovaná nepoprela, a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti o tvrdeniach žalobkyne, že dňa 04.06.2019 žalobkyňa v postavení veriteľa a U. O. v postavení dlžníka uzavreli zmluvu o úvere evidovanú žalobkyňou pod č. 198161938, na základe ktorej sa žalobkyňa

zaviazala poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 3.701,65 eur, a dlžník sa zaviazal úver žalobkyni vrátiť a zaplatiť náklady s ním spojené (úroky, poplatky a pod) tak, ako to vyplýva z listinných dôkazov predložených v konaní zástupcom žalobkyne. Podľa listiny „Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka“ zmluvu ako dlžník uzavrel U. O., O.. XX.XX.XXXX, V. Z. XX. Jednalo sa o účelový úver určený prevažne na refinancovanie. Podľa čl. 2.3 tejto listiny úver mal slúžiť na splatenie záväzkov dlžníka voči žalobkyni z úveru „Dostupná pôžička“ evidovaného na účte žalobkyne č. 0158000090359358/6500 vo výške 3.684,08 eur, a to čerpaním časti úveru na vyššie uvedený úverový účet. Zvyšnú časť úveru sa žalobkyňa zaviazala čerpať na osobný bankový účet dlžníka. Listina obsahuje ďalej údaje o celkovej čiastke, ktorú má dlžník zaplatiť, 4.956,39 eur, ročnej úrokovej sadzbe 7,5 % p.a., počte anuitných mesačných splátok 96, výške anuitných mesačných splátok 51,63 eur a poslednej splátky 51,54 eur, termíne splatnosti prvej anuitnej splátky dňa 25.07.2019, frekvencii ďalších splátok vždy do 25. dňa v kalendárnom mesiaci, termíne konečnej splatnosti úveru dňa 25.06.2027, hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) 7,80 %, hodnote priemernej RPMN 8,39 %, o odplate za úver 7,5 % a najvyššej prípustnej hodnote odplaty 16,78 % p.a. (ďalej už len „zmluva o úvere“).

9. Žalovaná nepoprela, a súd na základe vykonaného dokazovania nemal dôvodné pochybnosti, ani o tvrdení žalobkyne, že na základe zmluvy o úvere dlžníkovi U. O. bol poskytnutý úver vo výške 3.701,65 eur. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu: 31.03.2021,, , predloženej žalobkyňou, ktorú žalovaná nijako nespochybnila, k čerpaniu úveru v celej výške 3.701,65 došlo dňa 04.06.2019. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.03.2021“, ktorú žalovaná taktiež nespochybnila, časť „Zaplatené splátky“, za dobu od 04.06.2019 do 31.03.2021 bola v prospech úverového účtu zaúčtovaná iba suma 5,57 eur, a to dňa 25.07.2019, ktorú žalobkyňa započítala na úroky.

10. Podľa obsahu dedičského spisu Okresného súdu Kežmarok sp.zn.10D 189/2019 dlžník U. O. necelý mesiac po uzavretí zmluvy o úvere, dňa 12.07.2019, zomrel. Uznesením zo dňa 14.10.2019 č.k. 10D 189/2019 - 46 Okresný súd Kežmarok schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej celý majetok a dlhy poručiteľa nadobudla žalovaná ako spoluzijúca osoba v celosti. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.10.2019. Podľa uznesenia súd všeobecnú cenu majetku poručiteľa ustálil na 35.612.57 eur, výšku dlhov poručiteľa na 35.506,26 eur, a čistú hodnotu dedičstva tak na 106,31 eur. Do dlhov poručiteľa, okrem nákladov na jeho pohreb vo výške 1.190 eur, súd pojal pohľadávku Slovenskej sporiteľne a.s. z titulu zmluvy o úvere č. 5032883752 zo dňa 10.10.2012 v celosti vo výške 30.614,61 eur a pohľadávku žalobkyne z titulu zmluvy o úvere v prejednávanej veci v celosti vo výške 3.701,65 eur.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 04.06.2019 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá a druhá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v prejednávanej veci (ďalej už len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet

spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa.

16. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

18. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že dlžník U. O. mal v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že dlžník zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotného označenia zmluvy ako zmluvy o „spotrebiteľskom“ úvere, označenia druhu úveru v zmluve o úvere ako „spotrebiteľského“ úveru, označenia dlžníka v zmluve o úvere údajmi fyzickej osoby - občana, ako aj z obsahu samotnej zmluvy o úvere (základné parametre „spotrebiteľského úveru“ a pod.). Niet pochyb, že žalobkyňa ako banka pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

19. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý dlžníkovi U. O. na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definujú cit. ust. § 1 a § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

20. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 04.06.2019 uzavrel so žalobkyňou dlžník U. O., ktorý dňa 12.07.2019, tzn. ešte pred splatnosťou prvej anuitnej splátky úveru, ktorá nastala dňa 25.07.2019, zomrel. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že spotrebiteľský úver poskytnutý dlžníkovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorého termín konečnej splatnosti bol dojednaný na deň 25.06.2027, v dôsledku smrti dlžníka predčasne zosplatnila. Žalobou sa na žalovanej ako dedičovi dlžníka domáha zaplata celého úverového pohľadávky naraz spolu s jej príslušenstvom vo výške celkom 4.950,78 eur (3.701,65 eur istina, 1.249,13 eur úroky). Otázkou, ktorou sa súd preto najprv v konaní zaoberal, bola otázka, či žalobkyňa má nárok na zaplata pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči žalovanej ako dedičovi dlžníka U. O., a ak áno, v akej výške, a či uplatnená úverová pohľadávka žalobkyne zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v čase rozhodovania súdu už splatná.

21. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa.

22. Podľa § 470 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa a za poručiťľovú dlh, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťľovho pohrebu a za dlh podľa pomeru tohto, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

23. Podľa § 579 ods.1 Občianskeho zákonníka smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, iba že jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník.

24. Podľa čl. 6 ods. Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“) členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok záväzná pre strany, ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok.

25. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl.3.

26. Podľa čl. 3 ods. 1 a 3 Smernice Rady 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmlúv, ku škode spotrebiteľa. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

32. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

33. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Smrťou dlžníka (alebo aj veriteľa) záväzok v zmysle § 579 Občianskeho zákonníka v zásade nezaniká, práva a povinnosti prechádzajú na ich právnych nástupcov. Podľa § 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka smrť dlžníka spôsobuje zánik záväzku len vtedy, ak bol záväzok svojím obsahom viazaný výhradne na osobu dlžníka. Smrť dlžníka nemá teda v zásade sama osebe žiaden vplyv na veriteľovo právne postavenie. Podľa cit. § 470 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dedič však veriteľovi zodpovedá za poručiťelove dlhy iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva (§ 460 Občianskeho zákonníka), a ak je viac dedičov, zodpovedajú za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu. Pod dedičstvom je pritom treba rozumieť majetkové práva a povinnosti, ktoré patrili poručiťelovi, a to vrátane dlhov poručiťela, tzn. všetky práva a povinnosti majetkovej povahy a záväzkové práva, ktoré ku dňu smrti poručiťela patrili poručiťelovi, s výnimkou tých práv, ktoré podľa osobitnej právnej úpravy nepatria do dedičstva alebo ktoré vzhľadom na svoju povahu nemôžu prejsť na inú osobu (§ 579 Občianskeho zákonníka). Dedičstvo dedič nadobudne okamihom smrti poručiťela priamo zo zákona, bez zreteľa na jeho vôľu (hoci tieto účinky môže dedič odvrátiť odmietnutím dedičstva), a nie je podmienené žiadnymi ďalšími skutočnosťami. V prípade, že dedič zodpovedá za poručiťelove dlhy, nedochádza smrťou poručiťela k prerušeniu plynutia premlčacej doby. Smrť poručiťela nemá vplyv na omeškanie dlžníka, ktoré nastane, ak nebol dlh dlžníka riadne a včas splnený, a so smrťou poručiťela zákon nespája ani inú, hoci len dočasnú, prekážku vymáhateľnosti pohľadávky veriteľa. Ten, kto zodpovedá

za poručiťelove dlhy, teda dlhy „preberá“ v stave, v akom boli v čase smrti poručiťel'a, a pre právne postavenie veriteľ'a je samo osebe nerozhodné, či je povinný uspokojiť pohľadávku ako dlžník poručiťel'a alebo ten, kto zodpovedá za poručiťelove dlhy. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie pohľadávky veriteľ'a nemá právny význam sama osebe skutočnosť, či dlžník zomrel, teda okolnosť, či má pohľadávku uspokojiť samotný dlžník alebo dedič, a smrť dlžníka sama osebe nepredstavuje právnu prekážku uplatneniu pohľadávky na súde.

35. V prejednávanej veci súd vychádzajúc z právoplatného dedičského rozhodnutia Okresného súdu Kežmarok zo dňa 14.10.2019 sp.zn. 10D 189/2019 prijal záver, že žalovaná, ktorá ako jediný dedič dlžníka U. O.B. na základe dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva nadobudla celý majetok poručiťel'a, zodpovedá za dlhy poručiťel'a do výšky nadobudnutého dedičstva. Výška majetku poručiťel'a bola v dedičskom konaní ustálená na 35.612,57 eur. Žiadna zo strán hodnotu majetku poručiťel'a ustálenú v dedičskom konaní nespochybnila. Preto súd vychádzajúc zo záveru, že žalovaná ako dedič poručiťel'a, ktorému bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva právoplatným rozhodnutím dedičského súdu, zodpovedá za dlhy poručiťel'a do výšky 35.612,57 eur. Preto pokiaľ sa žalobkyňa žalobou domáha na žalovanej zaplataenia dlhu vo výške celkom 4.950,78 eur, žalovaná je v konaní vecne pasívne legitimovaná.

36. Žalobou sa žalobkyňa domáha na žalovanej zaplatenej celej úverovej pohľadávky vo výške 4.950,78 eur dojednanej v splátkach s termínom konečnej splatnosti dňa 25.06.2027 jednorázovo, a to s tvrdením, že v dôsledku smrti dlžníka U. O. celú úverovú pohľadávku v súlade obchodnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery predčasne zosplatnila. Podľa článku III. bod 3.5., písm. g) listiny „Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery,“ (ďalej už len „obchodné podmienky“): „Banka je oprávnená vyhlásiť Úver za predčasne splatný, ak Dlžník/Spoludlžník zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho“. Takého dojednanie v spotrebiteľskej zmluve bolo už súdmi v obdobných prípadoch vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda podľa cit. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatnú. Súd poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 12Csp 13/2021-221 zo dňa 03.06.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17CoCsp 22/1021 zo dňa 29.09.2021, ktorými súdy výrokovoú časťou rozhodnutia právoplatne určili, že: „...zmluvná podmienka v obchodných podmienkach pre spotrebiteľské úvery Poštovej banky a.s. účinných od 01.06.2018 v článku III. bod 3.5. písm. g) v znení: „Banka je oprávnená vyhlásiť Úver za predčasne splatný, ak Dlžník/Spoludlžník zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho“ je neprijateľnou podmienkou.“. Teda, že ide o zmluvné ustanovenie, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľ'a v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej už len "neprijateľná podmienka"). Podľa odôvodnenia rozsudku súdu druhej inštancie sp.zn. 17CoCsp 22/2021 ide o zmluvnú podmienku, ktorá obchádza zákonné účinky dedenia upravené v § 460 a § 470 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých smrťou poručiťel'a sa právne postavenie veriteľ'a nemení. Súd tu len dodáva, že predmetné dojednanie je súčasťou právneho vzťahu žalobkyne a pôvodného dlžníka U. O. ako súčasť obchodných podmienok prostredníctvom tzv. inkorporačnej doložky v zmluve o spotrebiteľskom úvere (článok 6 bod 6.3 zmluvy). Ide pritom o typickú formulárovú, žalobkyňou vopred pripravenú, spotrebiteľskú zmluvu, známu súdu z rozhodovacej činnosti, používanú žalobkyňou. Z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva skutkové zistenie o individuálnom dojednaní predmetného zmluvného ustanovenia obchodných podmienok o práve žalobkyne vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v prípade smrti dlžníka (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Individuálne dojednanie tohto ustanovenia žalobkyňa netvrdila, a ani nepreukázala (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Podľa § 53a Občianskeho zákonníka bolo povinnosťou žalobkyne zdržať sa používania takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky aj v predmetnom konaní, čo žalobkyňa nerešpektovala. Záver o neplatnosti predčasného zosplatnenia spotrebiteľského úveru v dôsledku smrti dlžníka aj v danej veci žalobkyne nemôže byť nijako neznámy.

37. V prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru ani podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda z dôvodu nesplnenia niektorej splátky úveru dlžníkom. Ako už súd vyššie uviedol, smrťou dlžníka v zásade nedochádza k zániku záväzku a obsah záväzku (práva a povinnosti zmluvných strán) sa nemení. Preto záväzkový vzťah medzi stranami založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere aj po smrti U. O. má naďalej spotrebiteľský charakter. Smrť pôvodného dlžníka U. O. nezaviazala žalobkyňu povinnosti pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru dodržať podmienky stanovené vyžadované cit. ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú spotrebiteľovi, obsahujúcu upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

38. Žalobkyňa v prejednávanej veci netvrdila, a dokazovaním vykonaným v celom rozsahu návrhov zástupcu žalobkyne nebolo zistené, že by žalobkyňa bola podmienky pre predčasné zosplatenie úveru podľa týchto zákonných ustanovení splnila. Žalovaná síce nezaplatila riadne a včas ani prvú splátku splatnú dňa 25.07.2019. Obsahom spisu však je iba listina „Predžalobná výzva“ zo dňa 24.03.2021, ktorá obsahom nespĺňa náležitosti upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré musí predchádzať samotnému výkonu práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Listina nespĺňa ani náležitosti uplatnenia tohto práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Navyše, nie je zjavné, či listina sa vôbec dostala do dispozičnej sféry žalovanej tak, ako to pre jednostranné adresované právne úkony vyžaduje ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

39. Na základe uvedeného súd v prejednávanej veci prijal záver, že žalovaná má na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinnosť plniť v splátkach, nie jednorázovo. Za účelom posúdenia rozsahu povinnosti plnenia zo strany žalovanej súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, ktorý sa smrťou dlžníka U. O. nijako nezmenil, zmluvu o spotrebiteľskom úvere z úradnej povinnosti (ex officio) preskúmal z pohľadu jej súladu s ust. § 9 a § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky zákonom vyžadované obligatórne náležitosti, pričom tieto náležitosti neodporujú zákonu. Vo vzťahu k splneniu povinnosti žalobkyne vyžadovanej ust. § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch, tzn. splneniu povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere úver splácať s odbornou starostlivosťou, súd len udáva, že účelom poskytnutia spotrebiteľského úveru dlžníkovi U. O. vo výške 3.701,65 eur bolo predovšetkým refinancovanie záväzkov dlžníka voči žalobkyni vo výške 3.684,08 eur. Suma, ktorá prevyšovala refinancovaný úver, tak predstavovala iba 17,57 eur (3.701,65 - 3.684,08 eur). Nejednalo sa teda o výrazné prevýšenie sumy poskytnutého úveru oproti zostatku refinancovaného úveru, za ktorý sa podľa § 4 ods. 1 Opatrenia NBS č.10/2017 zo dňa 14.11.2017 považoval rozdiel vyšší ako 2.000 eur alebo vyšší ako 5 % súčtu refinancovaných úverov. Nakoľko sa nejednalo o zmenu pôvodnej úverovej zmluvy spočívajúcu vo výraznom navýšení spotrebiteľského úveru, žalobkyňa nemala povinnosť posúdiť a preukázať splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch tak, ako to v prípade uzavretia novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo výrazného prevýšenia pôvodnej zmluvy.

40. Žalobkyňa má tak voči žalovanej nárok na plnenie zodpovedajúce dojednaným splátkam splatných do dňa rozhodovania súdu, po odpočítaní plnenia zaúčtovaného v prospech úverového účtu. Omeškané splátky v čase rozhodovania súdu pozostávali z celkom 38 splátok vo výške 51,63 eur, splatných počnúc dňom 25.07.2019 (teda už prvej splátky) končiac splátkou splatnou dňa 25.08.2022, čo predstavuje

sumu 1.961,94 eur (51,63 eur x 38 = 1.961,94 eur). Žalobkyňa na úverový účet zaúčtovala sumu 5,57 eur. Preto súd žalobe v časti o žalovanej istiny a zmluvných úrokov vo výške 1.956,37 eur (1.961,94 - 5,57 eur = 1.956,37 eur) vyhovel a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

41. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

43. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Žalobkyňa bola v konaní úspešná čiastočne. Žalobou sa na žalovanej domáhala zaplata istiny vo výške 3.701,65 eur a zmluvných úrokov 1.249,12 eur, spolu 4.950,78 eur. Rozsudkom súd žalobkyni priznal nárok na zaplata istiny a zmluvných úrokov vo výške 1.956,37 eur. Žalovanej, ktorá tak mala úspech v prevažnej časti (3.701,66 eur) prislúcha voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Žalovaná si nárok neuplatnila, zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanej žiadnu náhradu trov voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. toho rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).